

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniæ Agrippinæ

§. 4. Continuatur idem Examen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

ET INFELIX CONCORDIA. 263

nii Propositiones, ut ex ejus libro excerptas, & in sensu ab eo intento, & prout illas damnat Apostolica Sedes, sincero animo (sic habet Alexандri formula) rejice, damna, ejura; nisi feceris, tibi, tuæque pervicaciæ imputa, si notorius & manifestus toto Belgio Jansenista habearis, & ut talis oculis, & digito noteris; si & ipsi Archiëpiscopo dubiæ fidei esse incipias; si Illustrissimo Internuncio suspectus fias; si nec bene in Hispania, & malè Romæ audias: sed spero meliora, & cum toto Belgio quamprimum eam à te protestationem Gummare expectabo; nunc interim ad alterum accusationis caput.

§. 4.

CONTINUATUR IDEM Examen.

Dicitum est Lovaniæ publicè hoc subsequens notabile. Tertio notandum: *ē contra fieri potest ut gravamen Pœnitenti imminens ex usu scientiæ comparatum ad gravamen imminens aliquibus ex non usu sit admodum parvum, ita ut propterea videantur posse dari casus, quibus non solum sit L I C I T U S usus iste, sed etiam PRÆCEPTUS &c.* Licitum tantum dixerat eum usum D. Vander Vliet, & Romæ vapulavit illa ipsius sententia; quid de eo fiet, qui altius assurgit & illum usum præceptum etiam esse dicit: habemus hic

264 TRIUM-VIRORUM VANA

hic sanè nobilem nec vulgarem hoc in anfractu cunicularium , & eum quidem Eximium ; nam vel Eximium Van Vianen , vel Eximium Huyghens ea Dictata autorem habent ; & parum ad rei summam interesse videtur , uter dictaverit ; cum enim alternatim ex eadem Cathedra sæpè dictent , & perfectissimè consentiens inter se utriusque doctrina sit , unus uterque moraliter Professor meritò Lovaniï habetur , & , ut scias quæ utriusque sententia sit , alterutrius novisse satis est . Mea , inquit Gummarus , Dictata non sunt : sit ita sanè , sunt ergo Dictata Domini Van Vianen : nam alterutrius esse tu ipse non negas . Nec mysterio carer , quod cum apertè in sua disjunctiva utrumque nominativum expressisset fidelis Relator , & ita posuisset : *Extractum ex Dictatis publicis Exim. D. Vianen, vel Huyghens* : ipse in sua appendice Conclus. 2. ita reponat : *Ex Dictatis NN. vel Huyghens* , cur D. Vianen , ut adversarius fecerat , apertè non nominas ? cur Virum tantum sub duabus obscuris literis miserè delitescere facis ? salva res est , suam sententiam erubescere incipiunt , proximum est , ut mutent . Tum se purgat & toties , inquit , voce & scripto dixi non esse mea Dictata . Sed infeliciter se purgat , nam quas à se fortes abjicit , in D. N.N. seu Franciscum Vianen , hoc est in alterum se conjicit , qui enim disjunctivæ , quam ut veram admittit , partem alteram negat , alteram affirmat .

Laborat ergo in hoc cuniculo D. Van Vianen & ejus rei testem irrefragabilem habemus D. Gummarum ; multò etiam

ET INFELIX CONCORDIA. 265

etiam plus operæ contulit, multò penetravit profundius, quām D. Vander Vliet, hic *licitum* tantū dixit ejusmodi scientiæ usum, ipse *præceptum* etiam esse contendit.

Mirum autem, si non ad latus utrius socius adstet, & cunicularium agat Gummarus; & miraculi nobis instar sit, si in hoc uno puncto ab iis dissentiat, qui in reliquis omnibus, tam sententiis, quām principiis, in unam cum iis & eandem doctrinam conspirat: & certè non uno ex capite hic quoque suspectus est; cur enim dum sua negat esse ea *Dictata*, unde accusationis verba descripta sunt, non illud addit, se contrariæ esse opinis? quanto enim nitidius se purgaret, si non modo non dictasse se umquam, sed nec illud animo sentire dixisset; & hoc in puncto à principali suo se discrepare; at scilicet nec hic discrepabat, & casu id potius quam studio factum est, ut commune utrius dogma Vianen potius, quām Huyghens dictaret. Imo nec illud dissimulandum est; sciebat à suo Principali ex Theologica Cathedra publicè definitum, non modo sàpè *licitum* esse, scientiâ Confessionali uti cum gravamine pœnitentis, sed sàpè etiam esse *præceptum*; legerat Theses Mechlinienses, alteras 19. Februarii defensas, alteras 6. Junii sustinendas; & verò exceptæ dicuntur eæ in Pontificio Collegio cum plausu: legerat ergo eas, & in iis propositionem, quam cum Romana legisset Inquisitio, Decretum continuò edidit, quo omnino doceri eam prohibuit; cum sciret & legeret omnia, si noxiā eam putabat doctrinam, si eam ipse non tenebat, cur tacuit?

L 1

cuit? cur publicè non contradixit? at enim non tacui solus:
fateor; sed suspecta magis in te taciturnitas, quām in aliis:
quid ita? quia hanc jam ab annis aliquot Provinciam sus-
cepisse videris, ut quasi è specula Belgii Cathedras circum-
spiceres omnes, & si alicubi dissonum aliquid, & à tuis
principiis ac mente alienum dicatur, continuò quasi uni-
versalis ex officio Censor impetum faceres, & novis illud,
ac novis Thesibus impugnares; hinc tanta Thesum tuarum
copia, ut, si, quæ unius anni spatio prodeunt, simul
colligas, in justam molem integer liber tibi excrescat.

Jam verò si non omnes publicum adversus Archiēpiscopā
Professorem bellum suscipiebant; at non tacebant pri-
vatim, nec dissimulabant indignationem, quam ex iis
Thesibus conceperint, publicum etiam denunciaturi bellum,
nisi id jam ab aliis strenuè agi vidissent; tu verò, ubi, aut
quando signum dedisti aliquid, aut verbum dixisti ullum,
ex quo colligi licuisset, aut Principalis tui Dictata, aut
Mechliniensis Thesistæ conclusiones aliquo modo displicuisse?
nec mirum profecto est non displicuisse, si illud verum est,
quod se audivisse testatur D. Nicolaus Du Bois, in Duplica
pag. 20. Seminarium sua à Gummaro dictata accipere, suum
enim cuique pulchrum, & ut Thersiten referat deformis
fætus, sua tamen patri proles non displicet. Nec defuit
tibi, Gummare, ea occasio, quæ si aliis æquè adfuisset,
publicum sui animi testimonium toti Belgio profecto de-
dissent. Confessionem edis; de qua materia? de ipso
Sigillo

Sigillo Sacramentali ; & quando illam edis ? 30. Julii 1682. hoc est , dum jam Theologica illa de Sigillo controversia tot linguas fatigaret & calamos ; dum jam omnium manibus tererentur Theses Mechlinienses ; dum recens planè esset tui accusatio , & , sub disjunctione saltem , notabile illud tertium dictasse credereris ; & ubi illam edis ? Lovanii , ubi quotidiani de ea controversia sermones , & tu denique illam edis ; qui jam accusatus in suspicionem quandam incideras : quid ? in his loci , temporis , & personæ circumstantiis , ita Sigilli materiam tractare , ut ejus temporis quæstionem , utinè liceat Confessionali umquam scientiâ cum gravamine pœnitentis , necnè , ne verbo quidem attingas uno ; imo partem negantem non afferas ? ut natam de te suspicionem magis eradicet ? quid ? non reprehendere. Dictata D. Van Vianen ? non Theses Mechlinienses de nimia laxitate accusare ? nihil hinc adversum te prudenter confici posse putas ? at parcebas fortè illis , quia alter Principalis , alter ejusdem tecum erat factionis , non parciturus si ex Adversariis aliquis ejusmodi aliquid docuisset : atqui hoc est acceptorem agere personarum , nec doctrinam impugnare , sed homines , nec sincerum esse veritatis amatorem , qui & in symmystis falsitatem dissimules , & in Adversariis veritatem etiam impugnes.

Novam in hac ipsa materia litem intentat D. Du Bois , & viam aperire te contendit laxando Sigillo , dum publicas pœnitentias etiam pro occultis criminibus impositas

L I 2

fuisse

fuisse vis; agit hoc pluribus Thesi 3. pag. 40. 41. & seq.
quibus quidem quid respondere possis aut quā effugias, nescio,
cum necdum respondere dignatus sis.

Novam item, & aliam superaddit litem R. P. Philip-
pus de Vos in animadversionibus suis Theologicis, adversus
observationes tuas anno 1684. editis, & animadversione 7.
§. 1. & 2. invictè ostendit non satis consulere te Sigillo, qui
18. Febr. Conclus. 8. contra Doctorum omnium torren-
tem, teste Adriano Pontifice in 4. de Confess. pag. 119.
col. 2. negas licitum esse Confessario rotundè dicere, nescire
se homicidium à Petro esse commissum, si & Petrus id sit
confessus, & ille tamquam ejus Confessarius de eo inter-
rogetur; & sanè periculoſo hic versaris loco, Gummare,
nec facile tuam sententiam salvo Sigillo Confessionis susti-
nebis, sed ego minutius hīc te nolim exagitare, vereor
enim, ne, si & hæc & alia penitus excutere incœpero, con-
demnare te debeam, qui examinatum te tantūm his Para-
graphis veniebam. Nunc hunc longioris & tetrici exami-
nis habemus exitum, ut nec ego convictum te planè di-
cere possim, nec tu negare ausis te esse & manere suspectum:
& certè qui in una materia, non ab uno actore, & variis
viis tam multipliciter accusatur, præsertim si ex eo ille homi-
num genere sit, qui sub terra laborant, difficulter creditur
innocens.

Quid autem de P. Gabriëlis? laudo Virum (vide quam
sincerè etiam cum adversario agam) nihil hīc, quod sciam,
cum

ET INFELIX CONCORDIA. 269

cum Gummaro & Macario habet commune; nec aliud hīc ex viri hac in parte modestia incommodi esse video , nisi forte , quod toto passim longiori hoc Capite demonstrata tam perfecta Trium-Virorum concordia , hīc in fine unā sui parte deficiat ; verum (ut hic repetam quod supra simili occasione monere me memini) præterquam quod unius jacturam cum fænore liberaliter compensavi , ubi D. D. Van Vianen & Vander Vliet ejus vices abundē supplere feci , & pro Trium-Viris Quatuor-Viros dedi ; quid tum postea ? dummodo ad Macarii , Gummarique causam prodesse nihil pos- sit , & debeat obesse multum , subruendo Pœnitentiæ Sacramento aliquanto plus operæ utrumque contulisse , quām apertè sit ausus P. Ægidius in eo libro , qui semel To- leti , bis Romæ infeliciter damnatus est.

CAPITIS QUARTI.

ANACEPHALÆOSIS.

Hic terminus esto , Lector , relegenda nunc via est , & retrogrado gressu iidem prætereundi cuniculi , sed brevior redeuntibus erit via , neque enim perscrutandi curiosus flexus , & anfractus singuli , sed levi tantum , & transeunti oculo respectandi ; & verò recentior est eorum memoria , quæ secundâ sectione de eo cuniculo dicta sunt , qui ingeminum obliquus anfractum , difficili Confessionum reite- ratione , & laxando Sacramentali Sigillo ipsius Confessionis ,

L 1 3

ut